

6136 SAYILI YASAYA MUHALEFET OLAYLARINDA

Uygulamada 6136 sayılı kanun kapsamındaki suçlara vakıf olunan durumları genel itibariyle aşağıdaki şekilde üç gruba ayırabiliriz:

- * 6136 sayılı kanun kapsamına giren suçlara, bu kanun kapsamına giren silahlar, bıçaklar veya benzeri aletlerle başka suçların (örneğin kasten öldürme, kasten yaralama, yağma, tehdit, konut dokunulmazlığını ihlal, genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak vs gibi suç) işlenmesi ve bu suçların soruşturulması aşamasında vakıf olunur. Örneğin kolluğa gelen bir cinayet veya yaralama ihbarında suçta kullanılan alet, ruhsatsız tabanca olabilir. Bu durum uygulamada sık karşılaşılan bir haldir.
- * Bunun dışında kolluğun yaptığı istihbari çalışmalarda bazı ev veya eklentilerde veyahut işyerlerinde ruhsatsız silah bulunduğu dair bilgiler elde edilebilir. Bu durumda makul deliller elde edilerek Cumhuriyet savcısından arama kararı istenerek sonuca gidilir. Bu durumda yapılacak işlemleri ilerde inceleyeceğiz.
- * Yine bunun gibi kolluğun önleme amaçlı yol aramalarında, yoldan geçen araçlarda ve bu araçlardaki kişilerin üzerinde ruhsatsız tabanca, mermi, bıçak veya benzeri alet bulunabilir.

Yukarıda sayılan durumlar, uygulamada bu suça sık vakıf olunan durumlardır. Tabi bunlar dışında da bu suça vakıf olma durumları vardır. Fakat en yaygın olan durumlar, yukarıdaki şekildedir.

BİRİNCİ DURUM:

Bazı durumlarda, 6136 sayılı kapsamında suç oluşturan silahlar, bir başka suçta (örneğin genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak, kasten öldürmek/veya yaralamak, tehdit gibi suçlarda) kullanılabilir.

- 1) Kolluk, olayda kullanılan silaha, ruhsatı olsa da olmasa da el koyacak veya muhafaza altına alacaktır. Çünkü bu durumlarda başka suçta kullanılmış bir silah söz konusudur ve sırf suçta kullanıldığı için TCK m.54 gereğince müsadere gerekeceğinden bu silaha el konulmalı veya muhafaza altına alınmalıdır.
 - 2) El koyulan veya muhafaza altına alınan silahın ruhsatı varsa, bu silah üzerinde 6136 sayılı yasa uyarınca inceleme yapılmasına gerek yoktur. Ancak ruhsatın ele geçen silaha ait olup olmadığının sağlıklı şekilde tespiti için seri numarası karşılaştırması yapılarak tutanağa açıkça yazılmalıdır.
- Eğer silahın ruhsatı varsa, 6136 sayılı yasa kapsamında herhangi bir suç oluşmaz. Tabi bu ruhsatın yeterli olması ve süresinin dolmamış olması gerekir. Örneğin bulundurma ruhsatlı bir silah ile düğün yerinde havaya atılan atışlarla işlenen genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak suçu yanında 6136 sayılı yasanın 13/1 hükmündeki suç oluşacaktır.
- 3) Eğer silah aynı zamanda ruhsatsız ise veya yukarıda da belirttiğimiz gibi yetersiz bir ruhsata sahip ise, bu durumda 6136 sayılı kanunun uygulama şartları oluşmuş olacaktır.

İKİNCİ DURUM:

Kolluğun yaptığı istihbari çalışmalarda bazı ev veya eklentilerde veyahut işyerlerinde ruhsatsız silah bulunduğuna dair bilgiler elde edilebilir.

- 1) Bu istihbari bilgileri alan kolluk kuvveti, ihbarı delilleriyle birlikte bir tutanağa bağlayarak Cumhuriyet savcısından bir arama talebinde bulunur. Bu ihbarı alan Cumhuriyet savcısı, arama kararı alınmasını gerektirecek nitelikte delil bulunduğunu tespit ederse ve gecikmesinde sakınca varsa, arama ve elkoyma kararı verecektir. Savcı tarafından yapılan değerlendirmede eğer arama kararı alınmasını gerektirecek nitelikte delil yoksa, arama kararı verilmeyecektir. Çünkü arama tedbiri ile özel hayatın gizliliğine bir müdahale söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla sağlam deliller bulunmalıdır. Özetle kolluk sağlam deliller elde etmelidir.

- 2) Aramaya ilişkin talepnameyi alan Cumhuriyet savcısı, gecikmesinde sakınca bulunan bir hal tespit ettiğinde, arama kararını kendisi verebilir. Fakat bu arama kararı mutlaka yazılı olmalıdır. Çünkü CMK m.119/1-ikinci cümleye göre, *Ancak, konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılabilir.*
- 3) İster mahkemeden, isterse de gecikmesinde sakınca bulunan hal nedeniyle Cumhuriyet savcısı tarafından alınan yazılı arama kararı üzerine yapılacak aramada 6136 sayılı kanuna aykırı olarak silah/silahlar ile mermiler veyahut bıçaklar bulunursa, bunlara elkonulacaktır. Yapılan elkoyma işleminin ardından şüphelinin savunması alınacak ve gerekli diğer evraklar (nüfus kayıtları, sanık karar takip formu) ile birlikte evrak Cumhuriyet savcılığına ibraz edilecektir.
- 4) Fakat burada şu hususu da atlamamak gerekir ki, o da, Cumhuriyet savcısının gecikmesinde sakınca bulunan hal nedeniyle aldığı arama ve elkoyma kararı uyarınca yapılan aramada silah veya mermi veyahut bıçağa el konulmuşsa, bu elkoyma kararının, 24 saat içinde yetkili ve görevli hakim onayına sunulması gerekir. Kolluk buna göre hareket etmelidir.
- 5) Yapılan bu usul işlemlerinin ardından gerek görülürse şüphelinin savunması alınmalıdır.

ÜÇÜNCÜ DURUM:

Bu durumda, kolluk görevlileri önleme aramasında yol güzergahından geçen araçlarda yapıldığı aramada, araç içerisinde veyahut araçtaki kişilerin üzerinde ruhsatsız tabanca tespit ederlerse, durumu derhal Cumhuriyet savcısına bildirirler. Cumhuriyet savcısı ile irtibata geçilerek silaha ve eklentilerine elkonulmalı, şüphelinin savunması alınmalı, varsa tanıklar dinlenmeli ve evrak ikmalen veya mevcutlu olarak (savcının talimatına göre) getirilmelidir.

ÖZEL DURUM:

Bilindiği gibi yivsiz av tüfekleri, bu kanun kapsamında değildir. Dolayısıyla suçta kullanılmamış olmak şartıyla bir aramada bu tarz yivsiz av tüfeklerine rastlanması halinde bu tüfeklerin ruhsatı yoksa, 2521 sayılı kanunun 13. maddesi gereğince ruhsat işlemleri ve idari yaptırım kararı uygulamak yetkisi en büyük mahalli mülki amire ait olduğundan, bu hususta gelen ihbarlar için kolluk mülki amirle irtibat kurmalı ve onun talimatına göre hareket etmelidir. Tabi bunun için, ilgili tüfek Cumhuriyet savcısını ilgilendiren bir soruşturmaya (örneğin tehdit, genel güvenliği tehlikeye sokmak vs) konu olmamalıdır.

Olay faili firar ise şüphelinin yakalanması için Cumhuriyet Savcısı ile irtibatlı olarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile irtibata geçerek şahıs hakkında (Şüphelinin güncel fotoğrafının temin edilmesi, yakalama kararı, ikametinde , tespit edilen iş yerinde veya bulunması muhtemel yerde arama kararı çıkartılması, geniş zaman aralıklı iletişim tespitleri, şüphelinin aile, akraba, arkadaş ve yakın çevresinden sığınabileceği kişilerin tespiti, şüphelinin daha önceleri suça karıştığı kişilerin tespiti, şüphelinin eski suç dosyalarının tespiti , şüphelinin internet ve mobil internet sağlayıcıları ve trafiğinin tespit edilmesi vb.) işlemleri ile ayrıntılı araştırma yapılmalıdır.

DOSYA TAKİP FORMU

(6136 SAYILI YASAYA MUHALEFET OLAYINDA)

	Evet	Hayır
Şüpheli ifadesi alınmış mı?		
Varsa olayın tanıkları dinlenmiş mi?		
Yakalama-gözüaltına alma tutanağı düzenlenmiş mi?		
Sanık karar takip formu düzenlenmiş mi?		
Yakalama işlemi yakınlarına bildirilmiş mi?		
Olay yeri inceleme raporu var mı?		
Olay yerinin görüntüleri çekilmiş mi?		
Arama ve elkoyma veya muh. altına alma tutanağı var mı?		
Varsa suç eşyası (tabanca, mermi vs) ele geçirilmiş mi?		
Varsa mobese kayıtları CD ortamında getirilmiş mi?		
Kuru sıkı tabancayla ateş etmelerde kurusıkı tabancada oynama olup olmadığına dair tutanak var mı?		